

Rotterdammers vooruit!

Rotterdamse Krachtwijken
Deel 1

Rotterdamers vooruit!

Rotterdamse Krachtwijken

1

Deel 1

1	Samenvatting	2
2	Inleiding	8
3	Inzet van het college	10
4	De ambities voor de Krachtwijken	12
	Wonen	12
	Werk en ondernemerschap	16
	Leren en opgroeien	17
	Veiligheid	21
	Integreren	22
5	De gewenste inzet van het Rijk	28
6	Financiële uitvoerbaarheid	32
7	Hoe verder: dynamische afspraken	36
8	Bijlage	38

Rotterdamers vooruit!

Rotterdamse Krachtwijken

Deel 2

Wijkactieplannen in ontwikkeling, samenvatting

1. De Rotterdamse aanvraag

Dit is de Rotterdamse aanvraag in het kader van het 'Actieplan Krachtwijken' van het kabinet. De aanvraag markeert de start van het proces om samen met het rijk, corporaties, andere maatschappelijke organisaties en bewoners de zeven door het rijk geselecteerde Rotterdamse Krachtwijken aan te pakken.

2. Inzet van het college

Leidend voor de inzet van het college bij de aanpak van de Krachtwijken is het collegeprogramma met de vier pijlers sociaal, veilig, wonen en economie. Onze inzet is de stad te verbeteren. De Krachtwijken zijn onderdeel van

- een stad waar iedereen meetelt en iedereen meedoet;
- een stad waar het veilig is en waar mensen zich veilig voelen;
- een aantrekkelijke stad waar mensen plezierig wonen
- een stad met een krachtige economie.

Wij hanteren daarbij de Rotterdamse aanpak: focus, resultaat en samenwerking.

3. Gewenste maatschappelijke effecten

Gemeente, corporaties, andere maatschappelijke organisaties en rijk versterken elkaar bij de aanpak van de Rotterdamse Krachtwijken. Dat is een goede basis voor vruchtbare samenwerking. Uiteindelijk leidt de gezamenlijke inspanning ertoe dat mensen er veel beter voor staan. De positie van de zeven Krachtwijken verbetert op de Rotterdamse indexen op het terrein van sociaal, veilig en wonen. Dit zijn onze ambities op outcome niveau voor de Krachtwijken:

- Onze inzet op de lange termijn is dat geen enkele wijk slecht scoort op de sociale index. Volgend jaar spreken wij af op grond van de dan bekende criteria welke verbetering in de sociale index wij in 2010 realiseren.
- het aantal Krachtwijken in de categorie 'probleemwijk' in de veiligheidsindex neemt af van 5 naar 0 in 2010. Verder is de ambitie om die inspanningen te verrichten die nodig zijn om in 2010 alle wijken op het niveau aandachtswijk (6.0 – 7.1) in de veiligheidsindex te brengen
- het aantal Krachtwijken met een slechte score in het buurtsignaleringsstelsel neemt af van 13 nu naar 7 in 2010

4. Welke concrete resultaten willen we bereiken in de Krachtwijken

De gezamenlijke aanpak levert concrete resultaten op in de zeven Krachtwijken op de vijf hoofdthema's van het Actieplan Krachtwijken, te weten:

- wonen,
- werk en ondernemerschap,
- leren en opgroeien,
- veiligheid en
- integreren.

We doen dat op z'n Rotterdams namelijk met duidelijke targets, per thema twee tot vijf.

Wonen

We willen een duurzaam herstel en een versterking van de positie van de Krachtwijken op de stedelijke woningmarkt. Als belangrijk ijkpunt om onderweg te meten of we daarin slagen formuleren we de volgende resultaten ('output') op het terrein van wonen.

- de Rotterdamse corporaties verbeteren 4.500 eigen woningen en gezamenlijk 5.000 particuliere woningen tot en met 2010;
- de waarde van de woningen in de Krachtwijken 10 % harder stijgt in de periode tot 2010 dan in de rest van Rotterdam.
- De score voor het 'schoonniveau' in de Krachtwijken ligt in 2010 op minimaal 4.

Werk en ondernemerschap

Vaak terugkerende thema's in de Krachtwijken zijn armoede, scholing, ondernemerschap en werkloosheid. De aanpak daarvan loopt via uitvoeringsprogramma's zoals schuldhulpverlening, armoede, werk en re-integratie. Als belangrijk ijkpunt om onderweg te meten of we succesvol zijn formuleren we de volgende resultaten ('output') voor werk en ondernemerschap.

In 2010 zijn er 10.000 Rotterdammers méér aan het werk:

- 5.000 regulier vanuit de WWB;
- 1875 terugkeerbanen/ participatieplaatsen;
- 1875 sociale activering, vrijwilligerswerk;
- 1250 stageplaatsen.

Deze inzet op activering moet ertoe leiden dat per 31 december 2009 het aantal cliënten met een bijstandsuitkering gedaald is met 3.500 personen.

Leren en opgroeien

De stedelijke ambities staan ook voor de Krachtwijken centraal, zij het dat hier de inspanningen nog intensiever moeten zijn. Met name versterking van de positie van de jeugd wordt gezien als en van de belangrijkste opgaven voor de toekomst van de wijken. Als hierin nu niet substantieel wordt geïnvesteerd, dan zal geen sprake kunnen zijn van de beoogde inhaalslag.

Toegespitst op de Krachtwijken willen we de volgende resultaten behalen.

- In 2010 heeft geen van de Krachtwijken een hoger percentage voortijdig schoolverlaters dan het stedelijke gemiddelde.

Veel van deze wijken scoren nu nog aanzienlijk slechter dan het Rotterdamse gemiddelde. Ook gemiddeld ligt het percentage VSV'ers in de Krachtwijken enkele procenten hoger dan het stedelijk gemiddelde. Om de geformuleerde ambitie te bereiken dient in de Krachtwijken, ten opzichte van de stedelijke ambitie, een naar verhouding nog grotere afname van het aantal VSV'ers te worden bereikt. Hiervoor zijn extra mentoraten onontbeerlijk.

- In 2010 zijn vier Krachtwijken aantoonbaar kindvriendelijker.

Van de elf wijken die nu zijn geselecteerd voor de kindvriendelijke wijken zijn er vier Krachtwijken. Voor deze vier wijken (Oude Noorden, Tarwewijk, Carnisse en Spangen) formuleren we hogere ambities als het gaat om kindvriendelijkheid. Daarnaast willen we, zij het voorlopig nog met een lager ambitieniveau, ook in de andere Krachtwijken de kindvriendelijkheid van de wijk vergroten.

Het resultaat moet zijn dat gezinnen en jongeren aangeven meer tevreden te zijn over het woon- en leefklimaat in de wijk, de overlast door jongeren aanzienlijk is verminderd en jongeren aangeven zich

meer thuis te voelen in de wijk. Meting vindt plaats via de sociale index, waar kindvriendelijkheid van wijken een onderdeel van is, en de Rotterdamse Jeugdmonitor.

- In 2010 is er in alle Krachtwijken voldoende en effectieve opvoedingsondersteuning voor risico-gezinnen, vooral door de inzet van extra gezinscoaches. Het resultaat is dat het aantal probleem-gezinnen over vier jaar met de helft is afgenomen.

We willen dat in de Krachtwijken alle risicogezinnen een aanbod op maat krijgen voor opvoedingsondersteuning. Soms zijn dit zeer intensieve trajecten en in andere gevallen is sprake van een minder zwaar traject. Dit vergt een aanpak die erop is gericht de gezinnen ook echt 'te kennen'. Uitbreiding van de capaciteit van gezinscoaches voor de Krachtwijken is hiervoor absoluut noodzakelijk.

- In 2010 zijn in de Krachtwijken alle scholen voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs Brede School, met hetzij een dagarrangement, hetzij een wijkarrangement.

Op dit moment zijn in de Krachtwijken nog niet alle basisscholen een Brede School met een extra aanbod (al dan niet verplicht) van ten minste 6 uur per week. Om dit te bereiken willen we in de Krachtwijken voor 23 basisscholen (één in elk gebied) een dagarrangement realiseren en voor de overige 82 basisscholen een wijkarrangement. Voor het voortgezet onderwijs worden voor alle scholen in de Krachtwijken (26 locaties) extra programma's aangeboden op tenminste drie dagen per week, zo mogelijk ook 's avonds.

- In 2010 hebben in de Krachtwijken 25 scholen in het basis en voortgezet onderwijs het predikaat 'gezonde school' verdient

Veiligheid

Met de gebiedsgerichte aanpak van veiligheid voor de Krachtwijken willen wij bereiken dat er:

- in 2010 geen onveilige of probleemwijken meer zijn in Rotterdam; nu zijn er nog vijf probleemwijken onder de Krachtwijken;
- in 2010 elke wijk ten minste even hoog scoort op de Veiligheidsindex als in 2006.
- in negen gebieden met cumulatie van problemen de hotspotsaanpak is toegepast¹

Verder is de ambitie om die inspanningen te verrichten die nodig zijn om in 2010 alle wijken op het niveau van aandachtswijk (6.0 – 7.1) in de veiligheidsindex te brengen

voetnoot

1) Acht van de negen gebieden liggen in de Rotterdamse Krachtwijken.

Integreren

We zetten in op versterking van stadsburgerschap. Als een van de ijkpunten om onderweg te meten of we daarin slagen formuleren we de volgende resultaten ('output') eind 2010:

- In Krachtwijken wordt de taalachterstand teruggebracht naar het Rotterdamse gemiddelde.

Dat doen we door niet - inburgeringsplichtigen aan een baan te helpen om werkervaring op te doen, in combinatie met een cursus van de Nederlandse taal. Die aanpak maakt het leren van de taal relevant en aantrekkelijk. Daarmee krijgen zij kansen om zich te ontplooiën in de Nederlandse samenleving.

- In Krachtwijken doen méér niet - westerse vrouwen mee.

In de Krachtwijken zetten we tussenpersonen in, zoals de buurtmakelaar. Deze makelaar bemiddelt voor oudkomers of schooluitvallers bij het vinden van stages. Of een netwerk van allochtone vrouwen die oudkomers met een taalachterstand bij de hand nemen om een opleiding te volgen of een (vrijwilligers)baan te zoeken. Ook zorgen we ervoor dat voorzieningen beter aansluiten bij de behoefte van veel allochtone vrouwen, te beginnen in de wijk Pendrecht.

- In de Krachtwijken doen meer mensen mee aan cultuur en sport. De sportparticipatie en deelname aan lokale cultuur groeit er met 10%.

5. Financiële uitvoerbaarheid

De ambities voor de Krachtwijken die in deze aanvraag zijn neergelegd, vergen een forse extra financiële inspanning van € 507 miljoen in vier jaar.

6. Hoe verder

Gemeente en rijk verankeren de aanpak in dynamische afspraken, ontwikkelingen (nieuwe feiten en inzichten) maken deel uit van het afsprakenstelsel tussen twee gelijkwaardige partners. Dialoog, 'bij elkaar in de keuken kijken', elkaar aanspreken en verantwoording afleggen zijn daarbij kernbegrippen. We willen in het najaar van 2007 het charter overeenkomen, dat geen dik juridisch boekwerk is, maatwerk mogelijk maakt en zich beperkt tot de hoofdlijnen van de samenwerking.

‘Actieplan Krachtwijken’: dat is de titel van de aanpak van het kabinet om in tien jaar tijd de 40 meest kwetsbare wijken in Nederland om te vormen tot vitale gebieden. De Rotterdamse aanvraag om mee te doen aan het Actieplan markeert de start van het proces om samen met het rijk, corporaties, andere maatschappelijke organisaties en bewoners de zeven door het rijk geselecteerde Rotterdamse Krachtwijken aan te pakken.

De stad als totaal knapt al aardig op, maar een aantal wijken in Rotterdam blijft achter. Hier is sprake van hardnekkige achterstanden die vragen om de versterkte voortzetting van de intensieve en soms harde aanpak. Ook in de Rotterdamse Krachtwijken willen bewoners met plezier wonen. Wonen in een wijk waar zij zich thuis voelen, waar ze mee kunnen doen, zich veilig weten en zich kunnen ontwikkelen in een stad waar werk is.

Wij willen gezamenlijk de geselecteerde wijken in tien jaar zo verbeteren dat mensen kansen krijgen en pakken en er graag wonen. Het gaat om de verbetering van de woon, werk, leer- en leefomgeving, waar mensen betrokken zijn bij de samenleving, meedoen en werk hebben. Dat is ook het doel van ons collegeprogramma ‘De stad van aanpakken, voor een Rotterdams resultaat’. Het kabinetsplan zien wij als aanvulling en versterking van de Rotterdamse aanpak: met extra geld en aanvullend rijksbeleid kunnen wij gezamenlijk de aanpak van de zeven Krachtwijken intensiveren. Doelen zijn eerder te bereiken en op onderdelen zijn hogere ambities haalbaar. Het resultaat is een kentering ten goede die de komende 3 à 4 jaar tot stand komt. De aanpak van Spangen, Hoogvliet en de Millinxbuurt laten zien dat een echte doorbraak 10 jaar verder weg ligt.

De opbouw van deze aanvraag is als volgt. In deel 1 staan eerst de huidige inzet, ambities en werkwijze voor de gehele stad. Vervolgens geven we aan welke resultaten onze aanpak moet opleveren in de Rotterdamse Krachtwijken op de vijf hoofdthema’s van het Actieplan Krachtwijken, te weten:

- wonen,
- werk en ondernemerschap,
- leren en opgroeien,
- veiligheid en
- integreren.

We doen dat op z’n Rotterdams namelijk met duidelijke targets, per thema twee tot vier. Uiteindelijk leidt de gezamenlijk inspanning tot een verbetering van de Krachtwijken op de Rotterdamse indexen op het terrein van sociaal, veilig en wonen. Aan het eind van deel 1 staat een financieel overzicht.

In deel 2 van de aanvraag staat een samenvatting van de verschillende maatregelen en projecten die tot de gewenste resultaten leiden. Deze maatregelen en projecten zijn nog in ontwikkeling, het is ‘work in progress’ dat nog verder overleg vraagt met de partners.

De Coalitiekamer

In Feijenoord is onlangs door het Pact op Zuid een zogenaamde coalitiekamer georganiseerd voor de ontwikkeling van een multifunctionele accommodatie. Uitgegaan is van de kennis van de professionals uit de wijk: vier schooldirecteuren van basis- en voortgezet onderwijs, de directie van een gezondheidscentrum en medewerkers van corporatie, deelgemeente en gemeente. Deze professionals hebben een aantal alternatieven ontwikkeld voor de huisvesting en programmering.

In de coalitiekamer hebben de schoolbesturen, het bestuur van het gezondheidscentrum, het deelgemeentebestuur en het stadsbestuur het meest gewenste alternatief omarmd en opdracht gegeven een haalbaarheidsstudie te doen naar de uitvoerbaarheid van dit alternatief.

DE ROTTERDAMSE AANPAK

Onze inzet is de stad te verbeteren. De Krachtwijken zijn onderdeel van

- een stad waar iedereen meetelt en iedereen meedoet;
- een stad waar het veilig is en waar mensen zich veilig voelen;
- een aantrekkelijke stad waar mensen plezierig wonen;
- een stad met een krachtige economie.

Wij hanteren daarbij de Rotterdamse aanpak, dat wil zeggen focus, resultaat en samenwerking. Het gaat om een doelgerichte aanpak over de hele keten: preventief, repressief en curatief met oog voor scherpe keuzes, duidelijke prioriteiten, nadruk op uitvoering, meetbaar en afrekenbaar. De Rotterdammer is daarbij betrokken. We luisteren naar bewoners, ondernemers, en maatschappelijke organisaties. We geven ruimte aan goed werkende initiatieven van anderen, faciliteren waar nodig en voorkomen verstoring.

Collegeprogramma is kader

Leidend voor de inzet van het college bij de aanpak van de Krachtwijken is het collegeprogramma met de vier pijlers:

- Sociaal
- Veilig
- Wonen
- Economie

Om het collegeprogramma uit te voeren lopen een aantal uitvoeringsprogramma's, zoals 'Rotterdams Sociaal', 'Wijkveiligheid', 'Herstructurering', 'Gezond in de stad', 'Meedoen of Achterblijven' en 'Pact op Zuid'. Wij zien de aanpak van de Krachtwijken als een aanvulling op en versterking van de Rotterdamse programma's. We ontwikkelen geen nieuw programma voor de Krachtwijken, dat de sturing op samenhang moeilijker zou maken.

Met elkaar aan de slag

De verbetering van de Krachtwijken is een klus, die de overheid niet alleen aan kan. Door samenwerking met maatschappelijke partners zal de aanpak succes oogsten.

Er zijn voor alle wijken gebiedsafspraken opgesteld. Deze gebiedsafspraken bevatten project- en procesafspraken. De procesafspraken bieden ruimte om op basis van nieuwe inzichten te komen tot juiste activiteiten zoals de bouw van adequate voorzieningen.

Wij zetten in de Rotterdamse Krachtwijken extra in op bewonersparticipatie en – initiatieven, die de motor zijn van de verbetering van de wijken. Daarom geven wij bewoners meer invloed op hun omgeving. Samen met anderen een initiatief nemen dat tot uitvoering komt versterkt het gevoel erbij te horen en mee te doen. Met Groeibriljanten en Groene Duimen daagt de gemeente bewoners uit om gezamenlijk met plannen te komen. Het kan daarbij ook om grote projecten gaan. Kleinere premies op actie bieden Opzoomeren, Mensen maken de Stad en RotterdamIdee, naast deelgemeentelijke participatiefondsen en initiatieven zoals Stichting Hart voor Zuid. Ook vindt begeleiding plaats van straatbewoners om met elkaar straatafspraken te maken.

Randvoorwaarden

Wij werken met een paar harde randvoorwaarden voor een aanpak die resultaten boekt.

- **WIJ HANTEREN VERSTERKING SOCIALE KWALITEIT ALS RODE DRAAD.**

Versterking van de sociale kwaliteit van de stad is de optelsom van onze programma's en de leidraad voor de aanvulling op deze programma's. De focus op de versterking van 'sociale kwaliteit' is geen belemmering om tot oplossingen te komen, waarbij veilig, wonen en economie in samenhang bijdragen. Centraal staan begrippen als thuisvoelen en meedoen. Dus meer Rotterdammers die de Nederlandse taal beheersen, een hoger gemiddeld opleidingsniveau, meer Rotterdammers die maatschappelijk actief zijn, meer Rotterdammers die aan sport en cultuur doen, meer Rotterdammers die gezond zijn en zich gezond voelen, meer Rotterdammers met betaald werk en een hoger gemiddeld inkomen. Daarnaast draagt de aanvulling bij aan de oplossing van de dominante problemen op het terrein wonen, werken, leren, veiligheid en integreren in de zeven Krachtwijken.

- **WIJ DOORBREKEN VERKOKERING**

Een probleemgerichte benadering doorbreekt de verkokering. Problemen manifesteren zich op persoonlijk-, buurt- en wijkniveau en vergen soms maatregelen waarbij meerdere pijlers zijn betrokken. We sturen op oplossingen waarbij maatregelen uit verschillende pijlers samen gaan, elkaar versterken om het gewenste resultaat te boeken.

- **WIJ WERKEN GEBIEDSGERICHT.**

De wijk is de eenheid van verandering, de Rotterdammer is een belangrijke drager van de verbetering, de overheid en zijn partners faciliteren. De slagkracht op decentraal niveau dient versterkt, de inzet van de gemeentelijke diensten zal zich daarnaar richten. Daarom vindt gebiedsgerichte sturing op samenhang, tempo en resultaat plaats. We werken met 'de beste mensen in de frontlinie'. Elke deelgemeente kent in de praktijk een of meer 'pareltjes'. Deze staan voor een vernieuwende en meer effectieve manier van werken. Een gebiedsgerichte werkwijze, dicht op de uitvoering maakt het mogelijk snel succesvolle projecten te ontwikkelen, deze uit te bouwen en breder in de stad toe te passen.

- **WE MAKEN RUIMTE VOOR MAATWERK**

Krachtwijken zijn wijken waar de inzet van de gebruikelijke instrumenten alleen niet voldoende is. Er is op grote schaal maatwerk nodig. Die intensieve aanpak is belangrijk voor het uiteindelijke succes. Er wonen bovengemiddeld veel mensen in de Krachtwijken die niet geholpen zijn met een versnipperde aanpak van de sociale dienst, de gezondheidsinstellingen of de leerplichtinstellingen. Om deze mensen perspectieven te bieden is een intensieve, een persoonsgerichte benadering nodig. Voorbeelden zijn:

- het benaderen van werklozen per straat;
- het mentoraat van voortijdige schoolverlaters;
- het mentoraat van jongeren die dreigen weg te zakken in de criminaliteit;
- het per straat benaderen van bewoners om met elkaar straatafspraken te maken.

Voorbeelden Pact op Zuid:

11

Pendrecht universiteit wordt Pact op Zuid universiteit

De Pact op Zuid universiteit is een vergelijkbaar instituut als de (bestaande) Pendrecht universiteit. Op deze universiteit geven inwoners van Rotterdam Zuid college aan andere bewoners maar vooral mensen die werkzaam zijn op Zuid. De colleges gaan ondermeer over bewonersinitiatieven en samenwerkingsverbanden als JeugdKansen-Zones.

Van inburgering naar ambassadrice

Ingeburgerde vrouwen worden via scholing opgeleid tot ambassadrices. Deze ambassadrices proberen andere vrouwen te bereiken en te stimuleren om een inburgeringscursus te volgen. Het gaat hier om moeilijk bereikbare allochtone vrouwen. Ambassadrices sporen deze vrouwen op en helpen hen uit hun isolement te halen.

Gemeente, corporaties, andere maatschappelijke organisaties en rijk versterken elkaar. Dat is een goede basis voor vruchtbare samenwerking. We geven aan welke resultaten de gezamenlijke aanpak moet opleveren in de zeven Krachtwijken op de vijf hoofdthema's van het Actieplan van het kabinet. Deze resultaten vinden hun basis in het collegeprogramma en de uitwerking daarvan.

We hergroeperen de gewenste resultaten in de Krachtwijken over de vijf hoofdthema's van het Actieplan om de communicatie met onze externe partners te vergemakkelijken. De vijf hoofdthema's zijn:

- wonen,
- werk en ondernemerschap,
- leren en opgroeien,
- veiligheid en
- integreren.

We doen dat op z'n Rotterdams met duidelijke targets, per thema twee tot vier. Uiteindelijk leidt de gezamenlijk inspanning tot een verbetering van de zeven Krachtwijken op de Rotterdamse indexen op het terrein van sociaal, veilig en wonen.

In de eerste helft van 2008 is de sociale index operationeel, het instrument dat de sociale kwaliteit van Rotterdam meet. Deze index meet ook de ontwikkeling van de gezondheid van de Rotterdammer.

DIT ZIJN ONZE AMBITIES OP OUTCOME NIVEAU VOOR DE KRACHTWIJKEN:

- Onze inzet op de lange termijn is dat geen enkele wijk slecht scoort op de sociale index. Volgend jaar spreken wij af op grond van de dan bekende criteria welke verbetering in de sociale index wij in 2010 realiseren.
- het aantal Krachtwijken in de categorie 'probleemwijk' in de veiligheidsindex neemt af van 5 naar 0 in 2010. Verder is de ambitie om die inspanningen te verrichten die nodig zijn om in 2010 alle wijken op het niveau aandachtswijk (6.0 – 7.1) in de veiligheidsindex te brengen
- het aantal Krachtwijken met een slechte score in het buurtsignaleringsstelsel neemt af van 13 nu naar 7 in 2010

Wonen

STEDELIJKE OPGAVE

Wij werken aan een aantrekkelijke woonstad waar mensen kunnen kiezen uit een divers en kwalitatief goed woningaanbod. Vier doelen staan daarbij centraal:

- een brede kwaliteitsslag maken
- vraag en aanbod beter afstemmen
- betaalbaarheid van het wonen verbeteren
- woonplezier vergroten.

Deze stedelijke opgave werkt door in de Krachtwijken en leidt tot een bouwprogramma van 56.000 nieuwe woningen in de periode 2005-2020. Met de corporaties zijn afspraken gemaakt om gedurende deze collegeperiode 4.500 van hun eigen woningen en gezamenlijk 5.000 particuliere woningen op te knappen. Het gaat in alle gevallen om woningen in de onderkant van het sociale segment. Als ambitie is

voorts de verkoop van 7200 huurwoningen geformuleerd. Het souterrain van de woningmarkt vergt van ons handhaving, zorg en aanbodsturing

Basisvoorwaarde voor een goede woonomgeving is dat deze gezond, schoon, heel en veilig is. Wij werken aan deze basisvoorwaarden door de Rotterdamse Aanpak Luchtkwaliteit en het vijfjaren actieprogramma Veilig. Investeren in recreatie dicht bij huis, groen en buitenruimte is hard nodig. De directe woonomgeving moet wervend zijn voor een aantrekkelijke woonstad. Uit de Omnibusenquête blijkt dat de Rotterdammer een matige waardering heeft voor de openbare ruimte in de stad. We investeren extra in (de kwaliteit en het onderhoud van) de buitenruimte. Voor de Krachtwijken willen we het schoonniveau intensiveren door deze wijken in 2010 minimaal een vier te laten scoren. Ook loopt er een programma om de buitenruimte op te fleuren met verplaatsbare plantschalen en bloempiramides. Dit draagt bij aan de kleurigheid van de wijken.

Er komt ruimte voor water in de stad en in combinatie met de herstructurering van de woningvoorraad. Auto's in parkeervoorzieningen maken het straatbeeld aantrekkelijker. Moderne voorzieningen die aansluiten op de wensen, behoeften en leefstijlen van huidige en toekomstige bewoners, maken de woonomgeving attractiever. Het gevolg van dit alles is toenemende waardering van bewoners. De ervaring leert dat dit onder andere tot uitdrukking komt in een extra toename van de financiële waarde van de woningen (WOZ- waardestijging).

Voor iedere Krachtwijk maken we voor eind 2008 afspraken met maatschappelijke organisaties over hoe gezondheid en gezond gedrag in de wijken vorm kunnen krijgen. Centra voor jeugd en gezin, doorbreking van de geweldsspiraal rond huiselijk geweld, de gezondheid van volwassenen en de opvang van kwetsbaren staan daarbij centraal.

Rotterdam heeft een zeer ambitieuze doelstelling om te komen tot 50% reductie van CO2 in 2025 ten opzichte van 1990. Voor woningen betekent dat toepassing van industriële restwarmte en energiebesparing. Wij willen 'energie' ook onderdeel maken van de afspraken met corporaties.

WELKE RESULTATEN WILLEN WE BEREIKEN IN DE KRACHTWIJKEN?

We willen een duurzaam herstel en een versterking van de positie van de Krachtwijken op de stedelijke woningmarkt. Als belangrijk ijkpunt om onderweg te meten of we daarin slagen formuleren we de volgende resultaten ('output') op het terrein van wonen:

- de Rotterdamse corporaties verbeteren 4.500 eigen woningen en gezamenlijk 5.000 particuliere woningen tot en met 2010;
- de waarde van de woningen in de Krachtwijken 10 % harder stijgt in de periode tot 2010 dan in de rest van Rotterdam.
- De score voor het 'schoonniveau' in de Krachtwijken ligt in 2010 op minimaal 4.

Meidenvilla's

Meiden in Delfshaven (maar niet alleen daar) hebben behoefte aan een eigen plek. Om zich te kunnen ontplooiën, om binnen een beschermde sfeer van gedachten te kunnen wisselen over levensvraagstukken, om zich te kunnen ontwikkelen tot volwassenen die van het leven kunnen genieten. In bestaande buurthuizen is dat vaak niet mogelijk. Het huidige meidenwerk van DISCK (organisatie voor peuter- en kinderopvang en sociaal cultureel werk in Delfshaven) biedt meiden op verschillende locaties in de wijk een eigen plek waar ze terecht kunnen voor vragen, activiteiten, programma's of gewoon om te chillen maar ook een startkwalificatie kunnen halen. De meidenwerkers proberen een veilige sfeer te creëren en een intensieve vertrouwensband op te bouwen.

Werk en ondernemerschap

STEDELIJKE OPGAVE

Een florerende wijk economie draagt bij aan de leefbaarheid in de wijk en is de banenmotor van de stad. De midden- en kleinbedrijven (het MKB) met maximaal 20 werkzame personen zorgden in 2005 voor 73.000 banen in Rotterdam. Dat is ongeveer ¼ van de ruim 300.000 banen die de Rotterdamse economie in totaal telt. Bijna de helft van de werkgelegenheid in het MKB vinden we in de Rotterdamse wijken. De werkgelegenheid in de detailhandel staat echter structureel onder druk.

In de sfeer van de inkomensvoorziening is het doel mensen met financiële problemen uit de gevaarzone te halen en te zorgen dat ze door het aanvaarden van werk weer financieel op eigen benen kunnen staan. Dit doel ondersteunen wij door een massieve aanpak op het gebied van armoedebestrijding en schuldhulpverlening.

ONZE STEDELIJKE AMBITIES ZIJN:

- **méer Rotterdammers aan het werk.**

In de Krachtwijken wonen meer dan gemiddeld mensen die alleen laag gekwalificeerd werk kunnen doen. Deze Rotterdammers hebben meestal geen betaald werk en leven van een uitkering. We verlangen een tegenprestatie van de groep die (nog) geen betaald werk heeft. Voor deze mensen ligt het accent op de participatieplicht. Het doel blijft doorstroming naar betaald werk.

- Niet uitkeringsgerechtigden (nug)

Wij ondersteunen 2500 werkloze burgers die werk zoeken maar geen uitkering hebben door hen een re-integratietraject aan te bieden. We streven er naar deze trajecten voor een deel aan te bieden aan burgers die met hun inburgeringstraject bezig zijn.

- **Vergroten van het aantal (door)startende ondernemers**

Wij realiseren een aantrekkelijk vestigingsklimaat in de Krachtwijken voor bestaande en nieuwe ondernemers. We stimuleren jonge toekomstige ondernemers die nu nog voortgezet onderwijs volgen om in de Krachtwijken te beginnen.

Speerpunt van ons sociale beleid is stimulering van zelfstandig ondernemerschap vanuit een uitkering. Daarom doen wij mee aan de proef 'Borgstellingregeling voor bedrijfskredieten' die per 1 juli 2007 start. Wij zetten in op 75 startende ondernemers met behulp van deze regeling in het experiment jaar.

- **Vasthouden van goede en groeiende ondernemingen**

Wij willen goede en groeiende ondernemingen behouden voor de Krachtwijken door vraaggerichte dienstverlening, actief relatiebeheer, starters te ondersteunen, huisvesting te bieden, en de gemeentelijke administratieve lastendruk verder te reduceren. Dus meer ondernemen met minder regels en lagere lasten.

- **Ondernemers verleiden tot investeringen**

We gaan door met het succesvolle concept van de Kanszone, waarmee het ondernemerschap een impuls krijgt. We wijzen Bedrijvenverbetergebieden aan. In deze gebieden bepalen ondernemers zelf met welke maatregelen zij hun winkelgebied of bedrijfsterrein aantrekkelijker maken.

- **Het bereik van de bijzondere bijstand verhogen**

Het bereik onder de Rotterdamse minima willen we verhogen van 50% naar 60% van het aantal huishoudens. Wij voorkomen overerving van armoede en daardoor het ontstaan van een permanente onderklasse in Rotterdamse wijken en buurten. Een gericht onderzoek naar de armoedecultuur legt de basis voor een massieve inzet gericht van het doorbreken daarvan.

- **Uitzichtloze schuldsituaties voorkomen**

We voorkomen uitzichtloze schuldsituaties en dat mensen als gevolg van schulden verstoken raken van primaire levensbehoeften als huisvesting, energie en een zorgverzekering. De aanpak is voornamelijk gericht op preventie. Verder moet het aantal mensen waarbij een schuldbemiddelingstraject succesvol wordt afgerond omhoog. Doelen op het terrein van armoede en schuldhulpverlening wordt nadrukkelijk in samenwerking met deelgemeenten en andere maatschappelijke organisaties in de wijken gerealiseerd.

WELKE RESULTATEN WILLEN WE BEREIKEN IN DE KRACHTWIJKEN?

Vaak terugkerende thema's in de Krachtwijken zijn armoede, scholing, ondernemerschap en werkloosheid. De aanpak daarvan loopt via uitvoeringsprogramma's zoals schuldhulpverlening, armoede, werk en re-integratie. Als belangrijk ijkpunt om onderweg te meten of we daarin slagen formuleren we de volgende resultaten ('output') voor werk en ondernemerschap.

In 2010 zijn er 10.000 Rotterdammers méér aan het werk:

- 5.000 regulier vanuit de WWB;
- 1875 terugkeerbanen/ participatieplaatsen;
- 1875 sociale activering, vrijwilligerswerk;
- 1250 stageplaatsen.

Deze inzet op activering moet ertoe leiden dat per 31 december 2009 het aantal cliënten met een bijstandsuitkering gedaald is met 3.500 personen.

Leren en opgroeien

STEDELIJKE OPGAVE

We willen dat Rotterdamse jongeren volop de kans krijgen én nemen om zich te ontplooiën. Het Rotterdamse onderwijs heeft een ongekend breed aanbod aan scholen en opleidingen. Het merendeel van de jeugd maakt daar goed gebruik van. De oudere jeugd vindt dat de stad veel vertier biedt. Daar staat tegenover dat een groot aantal jongeren de boot dreigt te missen zonder extra maatregelen. Voor veel jongeren tot 17 jaar biedt de wijk weinig tot geen perspectief, wat resulteert in hangen. Een vijfde van de jongeren verlaat de school voortijdig, zonder startkwalificatie. Voor deze jongeren is de kans op werkloosheid aanzienlijk groter dan voor hun leeftijdsgenoten die wel een startkwalificatie hebben behaald. In de stad geeft 1 op de 25 jongeren aan dat zij op tenminste twee terreinen (bijvoorbeeld wonen, school, gezin, gedrag of psychisch) problemen ondervinden. Ongeveer 5000 tot 6000 kinderen en jongeren worden ernstig in hun ontwikkeling bedreigd, vaak door een combinatie van problemen. Een alarmerende trend is de toename van het overgewicht bij de jeugd onder de 12 jaar.

Creative Factory

Vormgevers, muziekproducers en reclamemakers. In september 2007 zijn er negentig jonge ondernemingen neergestreken in de inmiddels monumentale Graansilo in Charlois. De voornamelijk creatieve bedrijven zijn niet alleen geselecteerd op groeipotentie, maar moeten ook met elkaar 'matchen'. Zo hopen de initiatiefnemers een deel van het Rotterdamse ondernemerstalent met elkaar in contact te brengen. Ze moeten elkaar opdrachten toespelen en samenwerkingsverbanden aangaan. De lokale economie krijgt een boost en Rotterdams ondernemerstalent wordt verleid om in de eigen stad te blijven. Om de jeugdige ondernemers te helpen, hebben ook enkele gerenommeerde bedrijven een plek gekregen in de Graansilo.

Centrum voor Jeugd & Gezin

In september 2007 opende het vierde Centrum voor Jeugd & Gezin haar deuren in Rotterdam. Dit maal in de wijk Feijenoord. De centra vormen sinds 2004 een plek waar ouders en kinderen terecht kunnen voor vragen en hulp bij opvoeding. Daardoor worden gezinnen niet langer van loket naar loket gestuurd en krijgt ieder gezin in principe te maken met slechts één contactpersoon. Bijkomend voordeel is dat risicogezinnen minder snel uit het oog worden verloren en dat de vernieuwde aanpak leidt tot een verbeterde samenwerking tussen de deelgemeente en verschillende instanties zoals Bureau Jeugdzorg, buurtwerkers en de GGD.

ONZE STEDELIJKE AMBITIES OP HET TERREIN VAN LEREN EN OPGROEIEN, RICHTEN ZICH OP DE VOLGENDE PUNTEN:

- **Kindvriendelijke wijken**

We willen gezinnen met kinderen meer aan de stad binden door Rotterdam kindvriendelijker te maken. In ons collegeprogramma hebben we als doelstelling geformuleerd dat in 2010 minimaal zeven wijken aantoonbaar kindvriendelijker zijn. Inmiddels hebben we voor 11 wijken plannen uitgewerkt, samen met bewoners (vooral ook jongeren en kinderen) en organisaties. Dit zijn ambitieuze plannen, die zich niet alleen richten op wonen en de buitenruimte, maar ook op voorzieningen en activiteiten voor jongeren, participatie van kinderen en het versterken van saamhorigheid en binding in de wijk.

We hebben nu een veelheid aan creatieve ideeën, die hoognodig in de praktijk moeten worden gebracht. Om er enkele te noemen: ontwikkeling van kindercampussen, verhogen van de verkeersveiligheid, het betrekken van kinderen bij het ontwikkelen van uitdagende speelvoorzieningen, ontwikkeling Jeugdeiland Persoonsdam en het versterken van het beheer en onderhoud van speelplaatsen, schoolpleinen, parken e.d.

Met de JeugdKansenZones, waarin alle betrokkenen samenwerken, zorgen we voor een goede afstemming van vraag en aanbod van de verschillende voorzieningen voor de jeugd. Sport en cultuur spelen daarin een belangrijke rol: via de Brede School, door de inzet van sportverenigingen en door een meer op de jeugd afgestemd aanbod in clubhuizen en wijkcentra.

- **Meer leertijd voor kinderen**

Scholen staan centraal in de wijk. Wij willen dat alle Brede Scholen in het primair onderwijs ten minste zes uur per week extra programma's aanbieden, onder meer voor sport en cultuur (6+- scholen). Hiermee willen wij de leertijd voor kinderen uitbreiden, om hun leerprestaties te verbeteren en om bij te dragen aan een brede en positieve ontwikkeling van onze jeugd. Er zal op school meer aandacht komen voor bewegen van jongeren en voorlichting over betere voeding. We willen bereiken dat eind 2009 de helft van de basisscholen meedoet aan het programma Lekker Fit: de leerlingen krijgen dan 1 uur sport per dag. De concrete invulling van de Brede Scholen wordt bepaald door wat de school en de wijk zelf willen.

Voor een deel van de scholen geldt dat de extra programma's voor iedere leerling verplicht worden (dagarrangementen). In 2010 hebben ten minste 45 scholen een dergelijk dagarrangement. Andere scholen bieden wijkarrangementen aan met activiteiten buiten schooltijd, waar leerlingen en bewoners van de wijk vrijwillig gebruik van kunnen maken.

In het voortgezet onderwijs blijven scholen langer open voor extra activiteiten. In 2010 zijn dit er ten minste 25. Onze ambitie is de hier genoemde aantallen nog te verhogen. Daarnaast willen wij voorzieningen voor Sport en Recreatie koppelen aan de Brede Scholen. Onze ambitie is in elke wijk een dergelijke gecombineerde accommodatie te ontwikkelen.

- **Terugdringen voortijdig schoolverlaten**

Het aantal voortijdig schoolverlaters in Rotterdam is relatief hoog. We hebben ons gecommitteerd aan de Lissabon - doelstelling: per jaar 5% minder voortijdig schoolverlaters. Om dit te bereiken gaan we jongeren actief benaderen en steeds vaker thuis bezoeken. Om jongeren te begeleiden naar school of werk gaan we meer gebruik maken van mentoraten. Door zorg direct te koppelen aan onderwijs, via schoolmaatschappelijk werk, opvangvoorzieningen, woonfoyers en prepcamps, willen we jongeren bij de les houden, in plaats van ze -in feite onnodig door te laat ingrijpen- te 'verliezen'.

We faciliteren en ondersteunen onderwijsinstellingen en werkgevers om opleidingen goed te laten aansluiten bij de vraag op de arbeidsmarkt en bij het realiseren van voldoende stageplaatsen.

- **Veilig en kansrijk opgroeien**

Om problemen bij gezinnen en kinderen beter en sneller te kunnen aanpakken krijgen ouders steun bij de opvoeding van hun kinderen via het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). We willen de ontwikkeling van deze CJG's zo snel mogelijk ter hand nemen om de preventieve jeugdzorg te kunnen versterken en de betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van hun kinderen te vergroten. In 2010 heeft iedere deelgemeente in Rotterdam ten minste één CJG.

Door een gezinsgerichte aanpak willen we voorkomen dat kinderen tussen wal en schip raken. Vooral de inzet van gezinscoaches blijkt effectief om gezinnen weer op de rails te krijgen. Zo nodig moeten ouders verplicht worden om deze en andere vormen van opvoedingsondersteuning te accepteren. We willen extra jongerenwerkers aanstellen om jongeren op te zoeken en te activeren.

Onderwijs is de sleutel voor maatschappelijk succes. Rotterdamse scholen moeten daarom kwaliteitsscholen zijn. We maken afspraken met schoolbesturen over de kwaliteit waaraan zij moeten voldoen. Hierbij gaat het niet alleen om leerprestaties, maar ook om zorg op school, terugdringen van de segregatie in het onderwijs veiligheid op school, ouderbetrokkenheid e.d.

- **Gezonde school**

Een geïntegreerd aanbod van activiteiten op het gebied van leefstijl en gezond gedrag voor jongeren in het basis- en voortgezet onderwijs en hun ouders is nodig. Het aanbod is erop gericht om depressie en overgewicht tegen te gaan, seksuele gezondheid te bevorderen, alcohol misbruik, gebruik van soft-drugs en roken tegen te gaan. Ook de schoolgebouwen zelf dienen gezond te zijn. Doel is om gezondheid geen belemmering te laten zijn bij het volgen van onderwijs.

Wijkweb

Ruim honderd bewoners van het Oude Westen regelmatig bij elkaar.

Deze 'ambassadeurs' van de wijk ontvangen dan nieuwjes van de politie, (deel)gemeente, opbouw-werkers en andere professionals en geven deze informatie mondeling door aan de overige buurtbewoners. In tegenstelling tot vele professionals, weten de ambassadeurs wel vrijwel alle buurtgenoten te bereiken. Omgekeerd werkt de communicatiestroom ook: wanneer er iets mis dreigt te gaan in de wijk, vangen de ambassadeurs dit op en alarmeren de professionals die vervolgens doelgericht in actie komen. Door de kortere communicatielijnen worden problemen eerder gesignaleerd en werken burgers en professionals succesvol samen aan een leefbare wijk.

WELKE RESULTATEN WILLEN WE BEREIKEN IN DE KRACHTWIJKEN?

De genoemde stedelijke ambities staan ook voor de Krachtwijken centraal, zij het dat hier de inspanningen nog intensiever moeten zijn. Vooral versterking van de positie van de jeugd zien wij als de belangrijkste opgaven voor de toekomst van de wijken. Als hierin nu niet substantieel wordt geïnvesteerd, dan zal geen sprake kunnen zijn van de beoogde inhaalslag.

Toegespijst op de Krachtwijken willen we de volgende resultaten behalen.

- In 2010 heeft geen van de Krachtwijken een hoger percentage voortijdig schoolverlaters dan het stedelijk gemiddelde.

Veel van deze wijken scoren nu nog aanzienlijk slechter dan het Rotterdamse gemiddelde. Ook gemiddeld ligt het percentage VSV'ers in de Krachtwijken enkele procenten hoger dan het stedelijk gemiddelde. Om de geformuleerde ambitie te bereiken dient in de Krachtwijken, ten opzichte van de stedelijke ambitie, een naar verhouding nog grotere afname van het aantal VSV'ers te worden bereikt. Hiervoor zijn extra mentoraten onontbeerlijk.

- In 2010 zijn 4 Krachtwijken aantoonbaar kindvriendelijker.

Van de 11 wijken die nu zijn geselecteerd voor de kindvriendelijke wijken zijn er vier Krachtwijken. Voor deze vier wijken (Oude Noorden, Tarwewijk, Carnisse en Spangen) formuleren we hogere ambities als het gaat om kindvriendelijkheid. Daarnaast willen we, zij het voorlopig nog met een lager ambitieniveau, ook in de andere Krachtwijken de kindvriendelijkheid van de wijk vergroten.

Het resultaat moet zijn dat gezinnen en jongeren aangeven meer tevreden te zijn over het woon- en leefklimaat in de wijk, de overlast door jongeren aanzienlijk is verminderd en jongeren aangeven zich meer thuis te voelen in de wijk. Meting vindt plaats via de sociale index, waar kindvriendelijkheid van wijken een onderdeel van is, en de Rotterdamse Jeugdmonitor.

- In 2010 is er in alle Krachtwijken voldoende en effectieve opvoedingsondersteuning voor risicogezinnen, met name door de inzet van extra gezinscoaches. Het resultaat is dat het aantal probleemgezinnen over vier jaar met de helft is afgenomen.

We willen dat in de Krachtwijken alle risicogezinnen een aanbod op maat krijgen voor opvoedingsondersteuning. Soms zijn dit zeer intensieve trajecten en in andere gevallen is sprake van een minder zwaar traject. Dit vergt een aanpak die erop is gericht de gezinnen ook echt 'te kennen'. Uitbreiding van de capaciteit van gezinscoaches voor de Krachtwijken is hiervoor absoluut noodzakelijk.

- In 2010 zijn in de Krachtwijken alle scholen voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs Brede School, met hetzij een dagarrangement, hetzij een wijkarrangement.

Op dit moment zijn in de Krachtwijken nog niet alle basisscholen een Brede School met een extra aanbod (al dan niet verplicht) van tenminste 6 uur per week. Om dit te bereiken willen we in de Krachtwijken voor 23 basisscholen (één in elk gebied) een dagarrangement realiseren en voor de overige 82 basisscholen een wijkarrangement. Voor het voortgezet onderwijs worden voor alle scholen in de Krachtwijken (26 locaties) extra programma's aangeboden op tenminste drie dagen per week, zo mogelijk ook 's avonds.

- In 2010 hebben in de Krachtwijken 25 scholen in het basis- en voortgezet onderwijs het predikaat 'gezonde school' verdient.

Veiligheid

STEDELIJKE OPGAVE

“Samen werken aan veiligheid: voorkomen en handhaven”. Dat is ons motto. De veiligheid in Rotterdam is de afgelopen jaren aanzienlijk verbeterd. We zijn er nog niet. De aanpak zetten we door, op onderdelen is de aanpak versterkt. Uitgangspunt blijft integraal werken:

- toezicht en handhaving
- beheer en onderhoud van de buitenruimte
- sociaal, fysiek en economisch investeren.

Samenwerking met bewoners, ondernemers, deelgemeenten en maatschappelijke organisaties is een succes gebleken en zullen we versterken.

STEDELIJKE AMBITIE

De kern van het Rotterdamse veiligheidsprogramma is de persoonsgerichte en gebiedsgerichte aanpak. De persoonsgerichte aanpak (PGA) richt zich op de belangrijkste dadergroepen: overlastgevende verslaafden, criminele en overlastgevende jongeren en geweldplegers. Deze groepen daders pakken we aan met strafrechtelijke maatregelen en maatregelen gericht op maatschappelijke integratie. Specifiek onderdeel is de aanpak van de problematiek onder Antillianen.

De gebiedsgerichte aanpak is gericht op verbetering van de veiligheid in de wijken. Alle wijken in Rotterdam hebben een wijkveiligheidsactieprogramma, dat met betrokkenheid van bewoners, ondernemers en andere wijkpartijen tot stand komt. De aanpak van de Krachtwijken sluiten aan op de bestaande wijkveiligheidsactieprogramma's. In de minst veilige wijken van de stad zijn de stadsmariniers actief (“de beste mensen in de frontlinie”). Ook de hotspotaanpak² is onderdeel van het gebiedsgericht werken.

DOMINANTIE THEMA'S KRACHTWIJKEN

Op het gebied van veiligheid in de Rotterdamse Krachtwijken zijn dominante thema's jeugdoverlast, drugsoverlast en woonoverlast.

Jeugdoverlast uit zich o.a. in: geluidsoverlast, alcohol- drugsgebruik, intimidatie, bedreiging, vernieling en vandalisme. Voor jongeren is er een sluitende aanpak ontwikkeld, die zich uitstrekt over alle jeugdinstellingen in de preventieve, hulpverlenende en justitiële sfeer. Elke jongere krijgt actief hulp op terreinen als werk, school, inkomen, huisvesting en gezondheid. Wij realiseren in de Rotterdamse Krachtwijken de aanpak van 12-minners (Crooswijk), extra opvoedingsondersteuning (Delfshaven) en de extra inzet van jongerenmakelaars en outreachend jongerenwerk in Feijenoord.

Drugsoverlast uit zich onder andere in dealen en gebruik op straat, hinderlijk rondhangen van drugsverslaafden, drugs- en dealpanden en hennepkwekerijen. Voor overlastgevende en criminele verslaafden is er de persoonsgerichte aanpak. Voor drugsoverlast op straat en in en vanuit panden is een sluitend toezichtstelsel ontwikkeld. In gebieden waar de overlast op straat een groot probleem vormt, zetten we het Toezichtmodel³ in. Om (drugs)overlast in en vanuit panden aan te pakken, zijn interventieteams actief. Zo is in Charlois en Feijenoord de extra inzet van interventieteams en uitbreiding van toezicht en handhaving op straat opgenomen.

Woonoverlast uit zich onder andere in drugspanden, met dealers en gebruikers. Ook illegale bewoning, verloedering, vervuiling, geluidsoverlast, en criminaliteit zorgen voor woonoverlast. Tegen deze

voetnoot

2) Een hotspot bestaat uit één of meerdere straten, met een cumulatieve van problemen op het gebied van onderhoud van de fysieke omgeving, panden en buitenruimte. Er ontbreken sociale structuren, gezonde ontwikkelingsmogelijkheden. Kwetsbare groepen zijn oververtegenwoordigd en er is sprake van criminaliteit en overlast.

3) Toezichtmodel: een tijdelijke geïntensiveerde samenwerking en informatie-uitwisseling tussen verschillende toezichthoudende en handhavende partijen (zoals politie, Stadstoezicht, particuliere beveiliging, RET) in gebieden waar sprake is van ernstige openbare orde- en veiligheidsproblematiek.

woonoverlast zetten we de pandenaanpak in. We pakken malafide huiseigenaren aan, we investeren in de fysieke woonomgeving en interventieteams pakken de problematiek achter de voordeur aan. We zetten in de Rotterdamse Krachtwijken extra in op de drugs”hotspot” gebieden in de stad, zoals de 's Gravendijkwal. Verder is extra inzet van interventieteams nodig en intensivering van de VVE - aanpak, vooral op Zuid.

WELKE RESULTATEN WILLEN WE BEREIKEN IN DE KRACHTWIJKEN?

Met de gebiedsgerichte aanpak van veiligheid voor de Krachtwijken willen wij bereiken dat er:

- in 2010 geen onveilige of probleemwijken meer zijn in Rotterdam; nu zijn er nog 5 probleemwijken onder de Krachtwijken;
- in 2010 elke wijk ten minste even hoog scoort op de Veiligheidsindex als in 2006.
- in negen gebieden met cumulatie van problemen de hotspotsaanpak is toegepast

Verder is de ambitie om die inspanningen te verrichten die nodig zijn om in 2010 alle wijken op het niveau aandachtswijk (6.0 – 7.1) in de veiligheidsindex te brengen.

Integreren

STEDELIJKE OPGAVE

Rotterdam heeft met circa 170 nationaliteiten de meest diverse bevolking van Nederland. Een goed functionerende samenleving vergt in deze stad forse inspanningen om binding tussen bewoners en met de stad te bereiken en iedereen in staat te stellen om volledig te kunnen deelnemen. We zetten daarom in op stadsburgerschap met de grootste nadruk op meedoen. Binnen de aanpak van stadsburgerschap voert Rotterdam een serie programma's uit, die werken aan trots op de stad, wederkerigheid, identiteit, participatie en normbesef. We gaan uit van wederkerigheid: de burger kan op de overheid rekenen, maar omgekeerd moet de overheid ook op de burger kunnen rekenen die een eigen verantwoordelijkheid heeft om mee te doen in de samenleving.

Een belangrijk onderdeel van stadsburgerschap vormt inburgering. Dat is niet zonder reden. Onvoldoende taalbeheersing maakt het voor veel Rotterdammers niet (goed) mogelijk om volledig mee te doen in de stad en een betere positie te verwerven, op school, het volgen van een opleiding, het krijgen en houden van werk, in contacten met andere Rotterdammers. Ongeveer 100.000 Rotterdammers (tussen de 15 en 60 jaar) beheersen onvoldoende de Nederlandse taal: het gaat om inburgeringsplichtigen, inburgeringsbehoeftigen maar ook autochtone laaggeletterden. Anders gezegd, een kwart van de potentiële beroepsbevolking in Rotterdam spreekt of schrijft onvoldoende Nederlands. Het zal duidelijk zijn dat daarmee hun kansen op werk niet groot zijn, terwijl het hebben van werk een van de meest belangrijke factoren is om integratie en participatie te bevorderen. Juist in een fase van economische groei, meer werkgelegenheid en een groot aantal vacatures is het van cruciaal belang om te investeren in een betere taalbeheersing van niet werkende Rotterdammers zodat zij meer kans hebben op de arbeidsmarkt. Dat gebeurt nu nog onvoldoende.

Jaarlijks volgen gemiddeld 5.000 Rotterdammers een taaltraject, gericht op het behalen van het inburgeringsexamen. Aanvullend kan er aan 1.000 laaggeletterde Rotterdammers een taaltraject worden aangeboden. Deze aantallen zijn onvoldoende om dit maatschappelijk probleem in de komende jaren met voldoende resultaat aan te pakken. Bovendien zijn de trajecten gericht op het behalen van een taalniveau dat niet voldoende is om daarmee een positie op de arbeidsmarkt te verwerven. Kortom, zowel kwantitatief als kwalitatief dreigt in Rotterdam de stedelijke opgave niet te worden gerealiseerd. Deze situatie is in de Krachtwijken nog meer het geval, naar schatting komt 40 % van de bewoners van

voetnoot

4) Acht van de negen gebieden liggen in de Rotterdamse Krachtwijken.

de Krachtwijken in aanmerking voor een taaltraject. Als wij hierin niet investeren, blijven verhoudingen tussen bewoners in wijken gekenmerkt worden door misverstanden, blijft een groot deel van de bewoners onvoldoende in staat om door te stromen naar de arbeidsmarkt en blijven er taalachterstanden onder schoolgaande kinderen en jongeren bestaan. En dat alles versterkt niet de binding tussen bewoners en met de stad. Extra investeringen zijn daarom hard nodig.

Wij geven samen met deelgemeenten, maatschappelijke partners en werkgevers in de Krachtwijken een extra impuls aan de maatschappelijke participatie van grote groepen Rotterdammers met een taalachterstand. Rotterdam wil bovenop de reeds vastgestelde taakstellingen jaarlijks nog eens 2.000 Rotterdammers in de Krachtwijken na afloop van het inburgeringstraject, een kwaliteitstraject aanbieden gericht op een betere beheersing van de Nederlandse taal en duurzame participatie. Deze Rotterdammers worden in de kwaliteitstrajecten toegeleid naar werk, werkervaring of een vervolgopleiding. Het gaat daarbij vooral om vrouwen en niet-uitkeringsontvangers, aangezien er tot op heden onvoldoende aanbod is voor deze groep. Deze taakstelling wil Rotterdam realiseren door het maken van afspraken met werkgevers om zoveel mogelijk inburgeraars een arbeidsplaats of werkervaringsplaats te bieden. Daartegenover investeren wij in een taalopleiding, beroepsoriëntatie, begeleiding naar werk of werkervaring. Dat zal niet voor iedereen mogelijk zijn, maar tenminste 50 % van de doelgroep moet na afloop van dit traject werk of een werkervaringsplaats hebben. Voor de overigen denken wij aan een vervolgopleiding of het doen van vrijwilligerswerk. Op dit moment loopt er een pilot in Rotterdam om de eerste ervaringen hiermee op te doen. Wij geven daarmee een verdiepingsslag aan het inburgeringsbeleid. De gedachte is dat door taal het mogelijk is te participeren in de samenleving, wat uiteindelijk het doel is en waarmee de perspectieven van deze groep worden vergroot. Daarmee speelt Rotterdam in op de ambitie, zoals die ook staat in het Deltaplan Inburgering.

Werving van de genoemde groepen in de Krachtwijken vindt plaats op allerlei manieren, zoals via scholen, moskeeën, welzijnsorganisaties, maar ook via buurtmakelaars en ambassadrices. Dat moet ook wel, taalbeheersing is nergens geregistreerd en leden van de doelgroepen zijn niet bekend. Er zal duidelijk sprake zijn van een gebiedsgerichte aanpak in werving, maar ook in uitvoering. Lessen worden geboden in een gepaste context, gericht op de toekomstige baan of werkervaringsplaats. Daarbij vindt intensieve samenwerking plaats met deelgemeenten, maatschappelijke organisaties en werkgevers op wijk- en buurtniveau. Met deze aanpak vullen wij de plannen in zoals die op rijksniveau zijn geformuleerd.

Sport, spel en recreatie dragen bij aan een wervend woonmilieu en kindvriendelijke wijken. Zij geven inhoud aan Brede Scholen en zetten mensen in beweging. Beweging gaat niet alleen overgewicht tegen. Meer mensen gaan meedoen, krijgen een gewaardeerde plek, een gevoel erbij te horen. Mensen leren elkaar tijdens sport en spel beter kennen en het is statusdoorbrekend. Wij breiden het aantal sport en recreatie mogelijkheden uit en zetten in op maatregelen om het overgewicht tegen te gaan, zodat de stijgende trend van overgewicht bij volwassenen wordt doorbroken.

In de krachtwijken groeit de sportparticipatie met 10%.

Wij stimuleren cultuurparticipatie op wijkniveau met specifieke wijkprogramma's. Voorbeelden zijn Beeldende Kunst in de Wijken, de inzet van Lokale Cultuurcentra en cultuurscouts, die kunst en cultuur bevorderen. Cultuureducatie gaat deel uitmaken van het programma van Brede Scholen.

Gratis lidmaatschap sportvereniging

Bewegen, sporten: het is niet alleen van het grootste belang voor de lichamelijke ontwikkeling van kinderen en een van de speerpunten in de strijd tegen obesitas, maar sporten heeft ook een onmiskenbare sociale component. Kinderen leren samenwerken, elkaar te verstaan, zich in te zetten voor een gezamenlijk doel. Sport verbreedert, nog altijd. Om al die verschillende redenen vindt de Deelgemeente Overschie het van het grootste belang dat kinderen lid worden van een sportvereniging. Omdat te stimuleren biedt de Deelgemeente alle kinderen uit Overschie tot 18 jaar een gratis lidmaatschap van een sportvereniging aan. Ook voor het verenigingsleven is dit een belangrijke impuls.

WELKE RESULTATEN WILLEN WE BEREIKEN IN DE KRACHTWIJKEN:

Wij versterken het stadsburgerschap. Als een van de ijkpunten om onderweg te meten of we daarin slagen formuleren we de volgende resultaten ('output') eind 2010:

- In Krachtwijken wordt de taalachterstand teruggebracht naar het Rotterdamse gemiddelde. Dat doen we door niet - inburgeringsplichtigen aan een baan te helpen om werkervaring op te doen, in combinatie met een cursus van de Nederlandse taal. Die aanpak maakt het leren van de taal relevant en aantrekkelijk. Daarmee krijgen zij kansen om zich te ontplooien in de Nederlandse samenleving.
- In Krachtwijken doen méér niet - westerse vrouwen mee. In de Krachtwijken zetten we tussenpersonen in, zoals de buurtmakelaar die voor oudkomers of schooluitvallers bemiddelt bij het vinden van stages of een netwerk van allochtone vrouwen die oudkomers met een taalachterstand bij de hand nemen om een opleiding te volgen of een (vrijwilligers)baan te zoeken. Ook zorgen we ervoor dat voorzieningen beter aansluiten bij de behoefte van veel allochtone vrouwen, te beginnen in de wijk Pendrecht.
- In de Krachtwijken doen meer mensen mee aan cultuur en sport. De sportparticipatie en deelname aan lokale cultuur groeit er met 10%.

Het rijk is partner in het aanpakken van de Rotterdamse Krachtwijken en heeft daarbij een servicegerichte opstelling. Rijk en gemeente spreken elkaar aan op te bereiken resultaten, in de traditie van de Rotterdamse aanpak. Kenmerken van het partnerschap zijn de dialoog en het 'bij elkaar in de keuken kijken'. Het rijk maakt de 'plus' mogelijk, de intensivering van de bestaande aanpak tot en met 2011. Daarvoor is € 507 miljoen nodig. Verder maakt het rijk noodzakelijke aanpassing van rijksbeleid mogelijk. Het rijk pakt de doorbraakdossiers op en realiseert doorzettingsmacht. Verder maakt het rijk ruimte voor de steden - beleidsmatig en in financiële zin – voor de lange termijn van 10 jaar. Concreet vragen we van het rijk:

Wonen

- het ontwikkelen van een aanwijzingsbevoegdheid voor die situaties waarin randgemeenten onwillig zijn om meer te bouwen voor lagere en middeninkomens
- wettelijk VVE's te verplichten zich samen te voegen en een bepaald bedrag te sparen voor en het uitvoeren van onderhoud
- financiële bijdragen in het kader van de WWI-wijken en ISV3, aan Rotterdamse investeringsprogramma's, zoals het Pact op Zuid
- verstrekken van koopsubsidie en deze mogelijkheid verbreden voor woningen die onder voorwaarden verkocht worden
- aanpassen bouwbesluit voor wat betreft buitenbergingen en buitenruimte

Werken

- geen verdere korting op de voor re-integratie bestemde middelen,
- ruimere mogelijkheden voor loonsuppleties, door de kosten van arbeid aan de onderkant te verminderen en door te ontschotten in de voor gemeenten beschikbare budgetten
- medewerking aan branchering en toelatingseisen
- aanschrijvingsmogelijkheden verruimen
- leegstandstax mogelijk maken
- Nationale hypotheek garantie voor ondernemers mogelijk maken
- doorbraken op het SUWI - dossier, niet in de vorm van structuurwijzigingen, wel in de vorm van eisen die aan de ketensamenwerking worden gesteld.
- Nieuwe wetgeving op het terrein van de WSW en de WAJONG.

Leren en opgroeien

- Rotterdam wil geen slechte scholen hebben. Wij maken afrekenbare afspraken met de schoolbesturen over de kwaliteit van het onderwijs (leerprestaties, uitval, maar ook zorg op school, veiligheid, ouderbetrokkenheid, bewegingsonderwijs e.d.). Wij vragen van het rijk om aan de verschillende inspecties die met jongeren te maken hebben de opdracht te geven toe te zien op de naleving van deze afspraken door gemeente en schoolbesturen en hierover ook aan hen te rapporteren.
- een verschijningsplicht bij de jeugdgezondheidszorg, naar analogie van de Leerplicht
- een wettelijke meldplicht voor kindermishandeling
- een aansluitplicht op de Verwijsindex en in het verlengde daarvan een meldingsplicht voor alle professionals bij het signaleren van risico's.

- een wettelijke basis voor het door B. en W. verplicht opleggen van opvoedingsondersteuning (bijvoorbeeld via gezinscoaching), met als sanctie een bestuurlijke boete van gemeentewege of, bij uitkeringsgerechtigden, een korting op de uitkering.
- Reboundcentra: kinderen zwerven over straat. Experiment in Rotterdam om kinderen die er buiten vallen op te pakken.
- Rijksregeling voor combifuncties maakt inzet van vakleerkrachten ook buitenschools mogelijk ter bevordering van cultuur en sport bij verenigingen

Integreren

- Ontschotting van inburgeringsbudgetten waardoor meer Rotterdammers effectiever kunnen inburgeren.
- Meer inburgeringsmogelijkheden voor Rotterdammers die wel willen maar niet kunnen omdat zij geen inburgeringsplicht hebben.

Veiligheid

Rotterdam is met verschillende departementen in gesprek over de hieronder genoemde punten:

- **Jeugd**
 - Verplichte begeleiding niet competente ouders in combinatie met kinderbegeleiding
 - Versterking nazorg jeugdige ex-gedetineerden, o.a.:
 - Het vergroten van de capaciteit (coördinatiepunt) nazorg ex-gedetineerden 18 jarigen
 - Het realiseren van verplichte gezinsbegeleiding van jongeren in en na detentie
 - Oplossen uitschrijvingsproblematiek scholen bij detentiejongeren.
- **Aanpak harde kern Antillianen**
 - Focus op executie straffen
 - Verhoging strafmaat harde kern
 - Aanpak georganiseerde (drugs-)criminaliteit op de Antillen.
- **Brede aanpak Antillianen en Arubanen in Nederland**

Wij benadrukken de gewenste inzet van het Rijk voor een brede, preventieve aanpak:

- Handhaaf en faciliteer categoriaal beleid, ook na 2008
- Hanteer als vertrekpunt integraliteit en ketensamenwerking
- Benoem de afzonderlijke doelgroepen en verruim de leeftijdsgrens
- Inburgering voor Antillianen verplichten tot NT-2
- Brug naar Antilliaanse gemeenschap en Nederlandse Antillen
- **Huiselijk Geweld/kindermishandeling**
 - Een brede registratie (b.v. via een centraal meldpunt) voor huiselijk geweld. Dat is nu niet realiseerbaar vanwege privacywetgeving die een centrale administratie niet toelaat;
 - Ouders moeten verplicht kunnen worden om toestemming geven voor hulpverleningstrajecten aan kinderen beneden 12 jaar (is geregeld in WGBO).
 - Mogelijkheden voor structurele invoering TOM- zittingen Huiselijk geweld of een speciale rechtbank Huiselijk geweld.

VoorRecht

Overlastgevend gedrag en overtredingen die de leefbaarheid in de buurt schaden bestraffen met taakstraffen die zoveel mogelijk worden uitgevoerd in de buurt waar de overtredingen zijn gepleegd. Dat is een notendop de aanpak van Voorrecht, een project waarin deelgemeente Noord, gemeente Rotterdam, politie en Om samenwerken. De raad voor de Kinderbescherming, Reclassering en Bureau Halt verlenen er hun medewerking aan. De strafzittingen vinden ook in de buurt plaats, in het politiebureau aan de Zaagmolenstraat. Bij de opgelegde straffen ging het onder meer om het opruimen van vuurwerkkresten. Bij degenen die bestraft worden is zelfs een lichte vorm van enthousiasme te bespeuren: ze vinden het wel leuk dat ze zo toch iets terugdoen voor hun eigen buurt.

- **Verbetering kwaliteit wijken, aanpak overlast**
 - Het conceptwetsvoorstel aanwijzingen ernstige overlast aanscherpen zodat o.a:
 - De burgemeester de bevoegdheid krijgt om overlastgevers specifieke bevelen op te leggen in de vorm van een gebiedsontzegging of gedragsaanwijzing.
 - De wijze van handhaving van de bevelen duidelijk en praktisch toepasbaar is, zowel het bestuursrechtelijke als het strafrechtelijke vervolg.
 - Ruimte en toestemming om in de tussenliggende periode verdergaande maatregelen voor de aanpak van overlast te kunnen ontwikkelen, o.a. t.a.v. overlastgevende groepen.
 - Versterking aanpak woonoverlast: uitbreiden en structurele regeling van de Interventieteams
 - Uitbreiding preventief fouilleren, selectief t.a.v. specifieke groepen.
- **Verruiming van de mogelijkheden om binnen de keten relevante persoonsgerelateerde informatie uit te wisselen**
 - Gepleit wordt voor een wettelijke regeling op basis waarvan per stad één privacyconvenant wordt gesloten dat informatie-uitwisseling tussen gemeente, politie, justitie, zorg- en hulpverlening en andere partners mogelijk maakt. Dit privacyconvenant moet tevens toepasbaar zijn op informatie-uitwisseling in het kader van de aanpak van huiselijk geweld, jongerenoverlast, radicalisering en de sluitende aanpak van verslaafden, criminele illegalen, probleemjongeren, veelplegers en ex-gedetineerden.
 - Eén digitaal uniform dossier dat door alle trajecten heen 'meeloopt met de persoon in kwestie'
 - Aanpassing Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO)
- **Verbreding en versterking aanpak Henneep**
 - Verruiming van de wet Bibob, waardoor ook (niet vergunningplichtige, lees growshops, belwinkels, etc.) voor publiek toegankelijke inrichtingen kunnen worden gescreend en zonodig gesloten.
 - Opiumwet, verruiming art 13 B voor het realiseren van een gedegen sluitingsgrond
- **Maatschappelijke integriteit**
 - Intensivering aanpak hypotheekfraude door o.a. doorvoeren benodigde wetswijziging om de activiteiten van huisjesmelkers te voorkomen en te bestrijden
- **Nazorg detentie**
 - Tijdig aangeven invrijheidstelling aan partners (o.a. gemeenten, politie en Raad van Kinderbescherming)
 - Oplossen problematiek t.a.v. uitschrijving GBA van gedetineerden
 - Optimaliseren maatregel Jeugd TBS.

Surprise!
Weer
1000
prijzen
verlaagd.

Surprise!
Weer
1000
prijzen
verlaagd.

De ambities voor de Krachtwijken vergen een forse extra financiële inspanning van bijna € 507 miljoen. Deze financiële inspanning zal moeten worden opgebracht door een combinatie van bijdragen van de betrokken corporaties en het rijk.

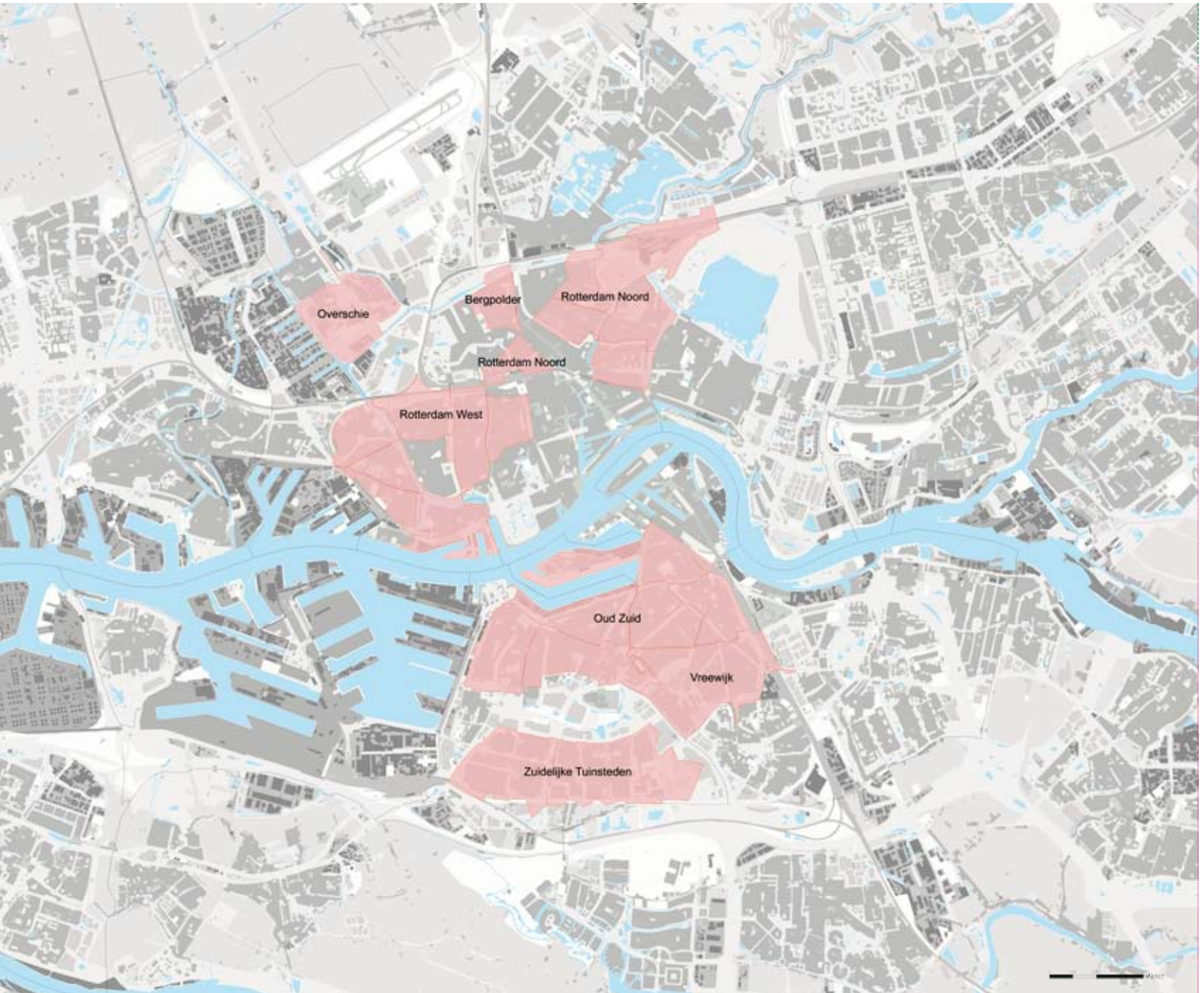
IN DE ONDERSTAANDE TABEL IS DE OPBOUW VAN DIT BEDRAG PER WIJK GEGEVEN.

Ambitie krachtwijken financieel

Deelgemeente	Krachtwijken	
	Wijk	Bedrag
Delfshaven	Bospolder-Tussendijken	40.345.000
	Delfshaven	20.865.000
	Het Nieuwe Westen Noord	20.280.000
	Middelland	20.405.000
	Spangen	20.370.000
Kralingen/Crooswijk	Crooswijk en Rubroek	29.898.000
Noord	Bergpolder	1.845.000
	Oude Noorden en Agniesebuurt	14.500.000
	Provenierswijk	4.084.000
Het Oude Westen	HOW	5.120.000
Overschie		10.220.000
Charlois	Carnisse	19.476.000
	Oud-Charlois	21.848.000
	Tarwewijk	32.482.000
	Pendrecht	17.225.000
	Zuidwijk	16.528.000
	Deelgemeente breed	5.735.000
Feijenoord	Afrikaanderwijk	4.300.000
	Hillesluis	19.240.000
	Bloemhof	19.110.000
	Katendrecht	3.830.000
	Vreewijk	16.900.000
	Deelgemeente breed	30.868.000
	Pact-gebied	79.505.000
Milieu	Verbetering luchtkwaliteit	10.000.000
	Bodemsanering	6.000.000
	Geluidsisolatie van woningen	6.000.000
programma- en financieel beheer		10.200.000
totaal WWI		507.179.000

Het totale bedrag van de extra financiële inspanning komt boven op de al in Rotterdam lopende programma's die voor een belangrijk deel ook neerslaan in de Krachtwijken. De belangrijkste van deze programma's staan in de volgende tabel. Het gaat om zowel gebiedsprogramma's als om sectorale programma's. De tabel is sectoraal geordend.

Voorlopige raming van de kosten inburgering op jaarbasis: € 20 miljoen (2000 * € 10.000). Voor vier jaar derhalve € 80 miljoen

Bron: Ministerie WWI – Bewerking: Verg/I&D/Geo-info/M.v.Overveld – 22-3-2007 – Ref.: WWI.mxd

Legenda

- wwi
- deeltgemeentegrens

LOPENDE FINANCIËLE INZET GEMEENTELIJKE PROGRAMMA'S

Gebiedsprogramma's	Sectorale programma's
	Economie
kanszone 48 mln	
D2 100 mln	
	sociaal 215 mln
WAPS nog in ontwikkeling	Taal
	Opleiding
	Werk
	Armoede
	Activering
	Binding
	Kindvriendelijke wijken
	Veilig
WVAPS	Vijfjarenactieprogramma Veilig 2006-2010
	Fysiek
Binnenstad	
Pact op Zuid - 172 mlj	
Herstructurering – 97 (ISV2)	
	Bestaande voorraad incl Hot Spots - 70 mlj
	Buitenruimte 80 mlj
	Milieuprogramma nog in ontwikkeling

FINANCIËLE INZET CORPORATIES PACT OP ZUID

Drie van de zeven Krachtwijken vallen onder het Pact op Zuid. Voor de toekomst van deze wijken zijn de investeringen door de corporaties van essentieel belang. De investeringen van de corporaties bedragen € 2,3 miljard. Tot en met 2011 gaat het naar verwachting om bijna € 900 miljoen. De betrokken corporaties zijn in dezelfde periode van plan € 73.500.000, = aan onrendabele uitgaven te doen. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Aanpak kwetsbare particuliere voorraad (2250)	35.000.000
Herinrichting buitenruimte ter versterking leefklimaat	8.500.000
Ontwikkelen en inzetten onroerend goed (anders dan woningen)	* 10.000.000
Investeren in sociale kansen	20.000.000

* dit is een schatting of basis van huidige bekende plannen

Het charter geeft sturing aan de verbetering van de Krachtwijken, dat is ons gemeenschappelijk belang. Rijk en gemeente hebben ieder een eigen rol en eigen verantwoordelijkheid. In het charter leggen wij onze samenwerking vast, dat is de essentie. Wij verankeren de aanpak in dynamische afspraken, nieuwe ontwikkelingen (nieuwe feiten en inzichten) maken deel uit van het afsprakenstelsel tussen twee gelijkwaardige partners. Dialoog, 'bij elkaar in de keuken kijken', elkaar aanspreken en verantwoording afleggen zijn daarbij kernbegrippen. We willen in het najaar van 2007 het charter overeenkomen, dat geen dik juridisch boekwerk is, maatwerk mogelijk maakt en de hoofdlijnen vastlegt.

38

Post code	buurt	Rotterdamse indicatoren				VROM indicatoren								totaal aantal neg. scores (x2) R'dam	totaal aantal neg. scores (x2) VROM
		Veiligheidsindex 2006	PPC score 2007	Soc Romp index participatie	Soc Romp index hulpbronnen	gemiddeld huishoudinkomen (*1000)	perc. huishoudens met lage opleiding	aandeel werknemers	perc. woningen met lage kwaliteit	indicator sociale overlast (index)	indicator fysieke overlast (index)	perc. verhuisgeneigde huishoudens (index)	gemiddeld cijfer woonomgeving (index)		
3014	Oude Westen	4,5	0,5	-0,4	-0,1	21	55	51	41	134	117	119	76	0	6
3021	Middelland	4,8	0,6	-0,9	1,2	21	47	54	29	136	121	172	79	2	5
3022	Nieuwe Westen	5,4	0,3	-0,5	0,3	22	57	57	30	120	117	116	94	2	2
3024	Delfshaven	5,9	0,5	-1,9	0,5	19	54	54	36	131	119	146	71	2	6
3025	Bospolder	6,3	0,3	-0,7	-0,9	21	62	55	34	124	103	113	75	4	5
3026	Tussendijken	6,0	0,6	-0,4	-0,9	19	69	49	29	128	125	122	74	4	6
3027	Spangen	7,0	0,4	-0,3	-1,2	20	69	50	40	139	119	83	68	2	7
3031	Rubroek	6,6	-0,2	-1,0	-0,3	21	74	49	15	120	123	143	93	2	4
3033	Provenierswijk	7,3	-0,1	-0,6	0,3		41	56	28	137	103	169	81	2	3
3034	Crooswijk	6,1	0,1	-1,6	0,0	21	73	49	35	122	102	99	88	2	5
3035	Oude Noorden	4,1	0,5	-0,7	-0,5	20	58	52	35	113	101	75	79	4	5
3036	Oude Noorden	4,1	0,5	-0,7	-0,5	20	67	53	36	127	108	108	79	4	5
3038	Bergpolder	7,7	0,3	-1,6	1,3	21	46	66	13	120	114	130	88	2	2
3042	Kleinpolder	8,5	-0,3	0,7	-0,7	23	63	47	33	118	116	104	93	2	4
3072	Katendrecht/ Afrikaander- buurt	5,6	0,2	-0,9	0,6	21	66	49	29	139	119	112	88	2	5
3073	Bloemhof	5,5	0,6	-0,3	-1,4	21	73	52	35	128	121	144	79	2	8
3074	Hillesluis	5,6	0,7	-0,9	-1,2	21	67	52	28	147	128	123	69	4	6
3073	Vreewijk	6,5	-0,7	0,1	-1,2	23	74	47	58	113	106	81	89	2	3
3081	Tarwewijk	5,3	1,4	-2,0	-0,3	19	65	54	23	122	122	152	77	2	6
3082	Oud-Charlois	5,7	0,7	-0,44	-0,4	21	61	59	8	132	112	140	76	2	4
3083	Carnisse/ Zuidplein	5,7	0,9	-2,5	-0,6	22	54	63	7	129	115	150	80	4	4
3085	Zuidwijk	6,8	-0,1	-0,2	-0,7	22	67	47	45	124	103	95	91	2	4
3086	Pendrecht	4,7	0,4	-0,9	-1,0	22	71	44	37	145	112	148	71	4	6
negatieve grens		6,0	0,4	-0,4	-0,4	22	55	53	32	121	113	143	86		
positieve grens		7,1	-0,4	0,4	0,4	24	42	56	24	109	108	119	96		

Toelichting overzicht indicatoren

De scores van zowel de veiligheidsindex als van de beide onderdelen van de sociale rompindex hebben betrekking op CBS-buurt niveau. Indien een bepaald postcodegebied uit meer dan één buurt bestaat dan zijn de scores van de afzonderlijke buurten (gewogen) bij elkaar geteld.

Als grenswaarde om iets rood of groen te kleuren is gekozen voor:

- **Bij de veiligheidsindex:**
 - rood als de score lager is dan 6,0 (bedreigd of probleemwijk)
 - groen als de score hoger is dan 7,1 (veilige wijk)
- **bij de PPC score:**
 - rood als de score hoger is dan 0,4
 - groen als de score lager is dan -0,4
- **Bij beide aspecten van de sociale rompindex:**
 - rood als de score lager is dan -0,4
 - groen als de score hoger is dan 0,4
- **Bij alle VROM indicatoren:**
 - rood als de score slechter is dan die van de 40 geselecteerde wijken gemiddeld
 - groen als de score beter is dan die van de overige 100 wijken gemiddeld

In de voorlaatste kolom is aangegeven op hoeveel van de Rotterdamse indicatoren een wijk rood scoort. Dit is vermenigvuldigd met twee zodat de score makkelijk vergeleken kan worden met de score van de acht VROM-indicatoren.

In de laatste kolom is aangegeven op hoeveel indicatoren een wijk rood scoort op de VROM-indicatoren.

De huidige stedelijke scores van de vier Rotterdamse indicatoren zijn:

- Bij de veiligheidsindex: 7,2
- bij de PPC score: -0,2 (hoe negatiever des te beter)
- Bij beide aspecten van de sociale rompindex: 0

Colofon

40

Gemeente Rotterdam.

Met bijzondere dank aan allen die hebben meegewerkt aan de totstandkoming van deze aanvraag.

ontwerp: L5 communicatie + design – fotografie: ANP-photo, Rotterdam Durft en Pepijn Lutgering

